

TİCARİ TAKSİCİLİK HİZMETLERİ KANUNU

TASLAĞI

Prof. Dr. İzzet ÖZGENÇ

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, ticari taksicilik faaliyetini düzenlemek ve özellikle, bu faaliyeti icra ederek geçimini sağlayan kişilerin emeğinin istismarını önlemektir.

Ticari taksicilik hizmetine ilişkin hükümler

MADDE 2- (1) Kara, deniz, göl ve akarsu üzerinde ticari taksicilik hizmeti vermek, ruhsata tabidir. Ticari taksicilik hizmet ruhsatı ancak bir gerçek kişiye verilebilir.

(2) Ticari taksicilik hizmet ruhsatı alabilmek için;

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,

b) Lise mezunu olmak,

c) 21 yaşını tamamlamış olmak,

ç) Kullanılacak araç türü itibarıyla ilgili mevzuat hükümlerine göre şoför ehliyetine sahip olmak,

d) Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık veya vergi kaçakçılığı suçlarından hapis cezasına mahkûm olmamak,

şarttır.

(3) Ticari taksicilik hizmet ruhsatı iptal edilen kişilere, ikinci fıkrada belirtilen koşulları taşıyacak bile, ruhsatın iptali tarihinden itibaren beş yıl geçmediği sürece yeniden ticari taksicilik hizmet ruhsatı verilemez.

(4) Ticari taksicilik hizmet ruhsatı, bu maddede belirlenen koşulları taşıyan kişilere, ilgili idareye başvurmaları halinde, başvuru sırasına göre verilir.

(5) Ticari taksicilik hizmeti ruhsatı, büyükşehir belediyelerinde ulaşım koordinasyon merkezi, büyükşehir dışındaki belediyelerde encümen, belediye sınırları dışında il encümeni kararı ile verilebilir.

(6) Ticari taksicilik hizmeti ruhsatı sahibi kişinin bu hizmeti verebilmesi için ilgili meslek odasına kayıtlı olması şarttır. Bu hizmetin verilmesi bağlamında vergi mükellefi, ancak ruhsat sahibi kişi veya münhasıran bu kişinin ortağı ve yöneticisi olduğu limitet şirket olabilir.

(7) Ticari taksicilik hizmeti ruhsatı satılamaz, kiraya verilemez, bu Kanunda belirtilen istisnalar dışında bir başkasına devredilemez. Ticari taksicilik hizmeti ruhsatı sahibi kişi, bu maddenin ikinci fıkrasındaki koşulları taşıyan bir başkasını istihdam edebilir. Ancak, bunun için, istihdam edilmek istenen kişiye ilişkin bilgilerin ruhsatı veren idareye bildirilmesi ve ilgili idarî karar organının izninin alınması şarttır.

(8) Ticari taksicilik hizmet ruhsatı, kişiye ancak ruhsatı düzenleyen idaresin sınırları içinde müşteri kabul etme yetkisi tanır.

(9) Ticari taksi hizmetinin verilmesinde kullanılacak aracın teknik evsafı, ruhsatı düzenleme yetkisine sahip bulunan idari karar organı tarafından belirlenir.

(10) Ticari taksicilik hizmet ruhsatı, bu maddede belirlenen koşulların kaybedilmesi halinde iptal edilir.

(11) Ticari taksicilik hizmet ruhsatı sahibi kişi,

a) Ruhsatın düzenlendiği tarihi takip eden üç ay içinde bu hizmeti vermeye başlamadığı,

b) Hizmet vermeye başladıktan sonra iki ay süreyle kesintisiz ve mazeretsiz olarak bu hizmeti vermediği,

takdirde, ruhsatı iptal edilir.

(12) Ticari taksicilik hizmeti ruhsatının sağladığı haklar, ruhsat sahibi kişinin birinci veya ikinci derece hısımlarına, bu maddede belirlenen koşulları taşımaları kaydıyla, başka herhangi bir koşul aranmaksızın, devredilebilir ve bu durumda, mevcut ruhsat iptal edilerek, yeni ruhsat düzenlenir. Ticari taksicilik hizmeti ruhsatının sağladığı haklar, bu maddede belirlenen koşulları taşımaları kaydıyla ve başka herhangi bir koşul aranmaksızın, mirasçılardan birine intikal edebilir ve bu durumda, mevcut ruhsat iptal edilerek, yeni ruhsat düzenlenir.

(13) Ticari taksicilik hizmeti verilebilecek durakların yeri, durakların araç kapasitesi büyükşehir belediyelerinde ulaşım koordinasyon merkezi, büyükşehir dışındaki belediyelerde encümen, belediye sınırları dışında il encümeni kararı ile belirlenir. Ticari taksicilik hizmetinin bir durağa bağlı olarak verilebilmesi, durakla ilgili olarak kira bedeli ödenmesi koşuluna bağlıdır. Durakta taksi hizmeti verilen yerlerde durağa bağlı olmayan taksilere müşteri kabul edilemez. Durağın yönetimi, durak alanının sahibi olduğu kamu veya özel hukuk tüzel kişisine aittir.

(14) Ticari taksicilik faaliyeti icrasının bu Kanun hükümlerine uygunluğunu denetleme yetkisi, ruhsatı düzenleyen idareye aittir. İdare, bu yetkisini kolluk birimleriyle iş birliği yaparak kullanır.

Ceza hükümleri

MADDE 3- (1) İzinsiz olarak ticari taksi hizmeti verenler, üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır. Bu suçun bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, ayrıca tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirine hükmedilir. Ticari taksicilik hizmetlerinde kullanılan araca genel elkoyma hükümlerine göre elkonulur.

(2) Ticari taksi hizmetlerinde ilgili idare tarafından belirlenen evsafı taşımayan araç kullanan ruhsat sahibine, 500 Türk lirası idari para cezası verilir. Bu kabahatin tekrarı halinde, ruhsat sahibi her defasında 1000 Türk Lirası idari para cezası ile cezalandırılır.

(3) Ticari taksicilik hizmetinin icrası sırasında 2'nci maddenin ikinci fıkrasındaki koşulları taşımayan kişi istihdam eden ruhsat sahibine, 500 Türk lirası idari para cezası verilir. Bu kabahatin tekrarı halinde, ruhsat sahibi her defasında 1000 Türk Lirası idari para cezası ile cezalandırılır.

(4) Bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına göre idari para cezasına karar vermeye, ruhsatı düzenleyen idari karar organı yetkilidir.

(5) Ticari taksi hizmetlerinde,

a) İlgili idare tarafından belirlenen evsafı taşımayan araç kullanıldığının,

b) 2'nci maddenin ikinci fıkrasındaki koşulları taşımayan kişi istihdam edildiğinin,

tespit edilmesi halinde araç, tedbir olarak kolluk tarafından derhal trafikten men edilir.

Geçiş hükmü

MADDE 4- (1) Daha önce araç plakasına bağlı olarak verilmiş olan taksi ruhsatları, ruhsat sahibi kişi bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde ilgili belediyeye başvurarak, bu Kanun hükümlerine uygun ticari taksicilik hizmeti ruhsatı almadığı takdirde, başka herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Bu madde hükümlerine göre ticari taksicilik hizmeti ruhsatı alınabilmesi için, ikinci maddenin ikinci fıkrasındaki koşullar aranmaz.